

PORTA-VEU DEL ELEMENT JOVE DE GRANOLLERS

DONARÀ UNA VOLADA CADA SETMANA

Any II.

Granollers 16 de Maig de 1897

Núm. 42.

La redacció no 's fá solidaria dels treballs firmats.

Redacció y Administració

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

J. Serracant y fill.

Trimestre pago adelantat. . . . . 1'00 Pta.

Plassa del Bestiar, Número 34.

No 's venen números solts.

Insertinse ó no, no 's tornan los originals.

(CARRETERA)

LAS ELECCIONS

Foren empenyadas, com ho son desde llarch temps, per vici ó temperament.

A nosaltres qu' estem completament renyits ab la política; á nosaltres que, com ja habem exposat en mes d' una ocasió, ens repugna aquesta comedia que 's representa tant sovint en las plassas y carrers, nos pertany mes que á ningú esser jutjes de la darrera lluyta electoral.

No son los municipis qui deuen aguantar á la *Monarquia* ni proclamar la *República*; no son ells, *genuinos* representants del poble, quins han de procurar que sia en Sagasta ó en Cánovas qui governi la *carreta* nacional, sinó que 'ls municipal deuen neixer del poble, esser del poble y fomentar sas energías.

Aixó no es avuy, per desgracia, y menos en nostra vila. Hi ha aquí dos no partits, sinó bandos, que 's diuen Conservador y Lliberal, pero que á nostre entendre, ni son lliberals de 'n Sagasta, ni conservadors de 'n Cánovas. Aixó vol

dir que 'ls partits en nostra vila, neixen aquí mateix; aquí mateix se desàrrollan y aquí máteix, com element de tempestuosa boyrada, mouhen trons y llenan llamps y pedra.

Avuy ab dificultat se trova qui lluyti ab verdadera fe y desprendiment pera afiansar y moralisar l' Administració, perque entre 'ls uns molts s' estiman mes que en compte d' aixó hi haigi bonas menjadoras y entre 'ls altres també hi ha qui, no pensant gens diferent, espera que 'ls primers acabin per si hi queda alguna faba.

No volem generalisar aquesta opinió, perqué no tots se troban ab necessitat d' anar á la *menjadora comunal*, pero consti, que algú se posa en fila ab l' únich fi de retornar lo raig de cossas que li endossaren los primers.

No hi ha dupte que 'l bando que 's diu Conservador, ha rebut una cruhen-ta bofetada de l' opinió pública y la senyal no desapareixerá encara que s' anul·lin actas com segons habem sentit se projecta.

En cas de que vagi la cosa com deuria anar y logri 'l bando contrari tenir majoria dintre 'l municipi, sápigam esser noble, comensi á donar exemple, ja que uns ó altres deuen comensar y al que li cápigam la gloria d' esser lo primer, obtindrà 'ls aplausos dels bons fills de la vila.

Enmiralleuse ab l' acte del diumenge passat. Ab tot y esser de l' olla, 'l poble ab la poca llibertat que li resta, els hi ha cridat ¡ENRERA! donant probas de que comensa á desvetllarse.

Via fora y veurem si la turbonada política de nostra vila 's desfará com las boiras d' istiu.

Filtreu la xarxa, y quan aixís sia, nosaltres mateixos, los indiferents, vindrem á beurer de vostres ayguas.

L.

LA SETMANA

Una de las cosas que 'ns causaria mes extranyesa si no estiguessim ja acostumats á veureho tot fet al revés, en nostre desgraciat pahis, seria la manera com está tractantse als regionalistas catalans.

Mentres s' ataca y amordassa la boca dels que en us d' un dret llegal, surten en defensa d' ideals purs, bons y hasta necessaris pera restablir las acabadas forças del pacientissim contribuent, se deixa pregonar per plassas y carrers, periódichs plens de caricaturas, mamarratxos y escrits, ahont se fa escarni de las cosas que dehurían ó volen esser lo principi fonamental de la societat; la pornografia vola en totas direccions y lo qu' es pitjor encara, hi ha absoluta llibertat pera acatar la verdadera base ó fonament del ordre, la religió.

La malehida política, madrastra desnaturalizada de la societat, es la primera epidemia. Per causa de ella, hem tingut de veurer fuetejat, á un home tant brau com patriota, lo general Polavieja. Brau per que aixís ho proban sos actes; patriota, no ho ha d' esser menos qui, com ell, abandona las delicias de la casa y 'l carinyo d' una esposa pera acceptar las fatigas de la campa-

nya, las amenassas dels butxins, y las befas de sos germans.

Per causa de la política apareixen tots los días en centenars de periódichs, caricaturas de 'n Cánovas, Sagasta y tots los homens que 'ns hem de servir per viurer la vida social, aixó quant no vesteixen personas mes altas, de gitano ó de payasso. Se compren l' oposició, la guerra de idees, jamay las befas.

Aixís estan avuy; tenen los masons, llibertat pera predicar lo que 'ls donga la gana; per atentar á la integritat pátria; per pintar capellans y bisbes, ab calanyés per mitra y mantó de Manila per toca.

Hi ha llibertat entera pera caricaturar ministres, jutjes, alcaldes, n' hi ha pera desprestigiar generals, y l' honradés mes bén guardada; pero... m' arrivo á creurer qu' avuy no hi ha llibertat pera dir las cosas tal com son; pera parlar clá.

O sinó, ¿com s' explica que per lo sol fet d' haber enviat un aplauso als grechs, per sa humanitaria enteresa, s' han vist y 's vehuen avuy encar, lligats de mans y tapats de boca 'ls catalanistas de nostra provincia...?

Será per alló de *clá y catalá* y aixó no deu convenir á tothom.

Peró senyors; si 's tolera tot lo qu' habem apuntat, ¿no 'ls sembla que la nostra persecució, es com la del cassador de fieras, que s' entretingués á matar las treballadoras formigas?

Volen matar la rahó y sostenir la força. La força s' acaba; la rahó .. no mort may.

CLAR Y NET.

LA VEU DE LA GANIVETA

Hi hagué un rey de trist recort
per la catalana terra
que ab odi sectari, á mort
á tot lo nostre feu guerra.

De son cort tyrá los fums
tant enlayre 's remontaren
que desfé lleys y costums
que ab sanch los avis guanyaren.

Puig si nostras Furs cremá
nostres tradiccions befava,
y fer, tot lo catalá
menysprehanto ho profanava.

Axis jau en la presó
la ganiveta acerada,
de la taula ab ferm grilló
are penja encadenada.

Que 'l rey que 's senti impotent
l' aflat tal per oscarli
s' entretingué cobarment
cadenas vils á forjarli.

Si pe 'l poble en llibertat
llesca 'l pa com dolça bresca
al trovarse esclavisat
¡que 's amarch lo pa que llesca!

Y aquell poble tant potent
que 'l mon enter admirava,
en la desgracia dorment
fins llur parla descuydava.

Y respirant l' ayre impur
d' atmosfera enmatsinada
com un poble que 's perjur
tant sols lo extranger li agrada.

Mes un jorn s' oí enardit
ressonar per nostra terra
un crit patri, noble crit
que atroná lo pla y la serra.

Y á sa veu, com veu de tró,
Catalunya 's despertava
tremolant lo sant pendó
que l' almogaver portava.

De la ganiveta 'l jou
que 'n la taula l' apressava
encoratjat lo bras mou
que 'l rompé d' una estravada.

Mes avuy hi ha qui ha intentat
renovar l' antich ultratje
Catalunya ha despertat
protestant ab fé y coratje.

Y are l' acer esmolat
en la taula Catalana
com símbol de llibertat
nos diu ab parla galana.

Que habem de mori y de viure.
tot lo extranger rebujant
y que tant sols essent lliure
un poble pot ferse gran.

Figueras d' Abril de 1897.

J. BARNEDA.

LO FUMAR

¿Quin es l' home que no fuma,
Que no gasta sos diners
Barrejant los seus quefers
D' algun habano ab l' espuma?

Precisament avuy día,
No hi ha nyébit ni baylet
Que no porti 'l cigarret
Amorrat tot lo sant día.

¿Héu vist cosa mes guerrera
Qu' un senyor de gran casaca
Quan se trau rica petaca
O bé hermosa cigarrera?

Qui no fuma, no te gust
No disfruta, no figura.
Lo qui puja á gran altura
Sol ser fumador adust.

Alguns diuhen que 's gran vici
Qu' á nostre cos perjudica.
Jo no crech ni gens ni mica
Als qui tenen tal judici

Al revés de sa manía
Crech que 'l fumar es molt sá
S' enten: (aqui parlém clá)
No fumant en desmasía

Després d' un apat major
L' estómach en bon terreno,
Quin millor contra-veneno
Que un puro, pel fumador?

Quan un está pensatiu
Discorrent plé d' amohino

Un cigarret filipino
Lo cap posa clar y viu.

Perduda ja la paciència
Per un problema retort
Tot seguit recobra 'l nort
Qui 'n fuma algún de Valencia.

En fi ja es cosa sabuda
Que 'l fumar n' es benefici
No 'm diguin pas que 's un vici
Si ho es, per la gent menuda

Y 's retira un servidor
Satisfet d' aquest escrit
Si es qu' ab ell he conseguit,
Fer un altre fumador.

G. CONFORTATIU.

NOTICIAS

1160 pessetas per dos vots.

Es lo cas, que 'ls senyors Uya germans tenian pendent ab l' Ajuntament un compte de 1160 pessetas que, no constant en lo pressupost anavan ab perill de no cobrarse.

En vista de que aquestos senyors estavan algo disgustats y tenian lo proposit de votar contra 'ls governants, se 'ls hi presentaren tres subjectes amichs del actual Ajuntament, oferintlosi firmar un pagaré á tres mesos per dita quantitat, ab la condició, que devian votar per ells, y en cas que dintre aqueix plasso no haguessin cobrat del Ajuntament, ho pagarian los firmants del pagaré.

Inutil es dir que 'ls senyors Uya germans acceptaren ab gran content tan halagadora oferta.

Ara si que podrem dir: Per diners, Granollers.

Lo resultat de las eleccions del últim diumenje fou lo següent:

Candidatura Conservadora.—Col-legi primer: 148 vots; Col-legi segon: 109 vots y Col-legi tercer 125 id.—Total 382 vots.

Candidatura Fusionista.— Col-legi primer:

132 vots; segon: 123 y tercer 130.—Total 385.

Resulta, donchs, una majoria de 3 vots á favor dels ultims.

Dehuen, per lo tant ser elegits los senyors don Jaume Riera, D. Manel Bigas, D. Jaume Barnet y D. Jaume Estrada, conservadors, y los senyors D. B. Viladecans, Joseph Vila, Joseph Pibernat y Joseph Huguet, liberals.

Aquestos son los que deuhuen ser elegits, pero, potser no ho sigan tots, porque á fi de que no tinga majoria la oposició 's diu que s'ha fet una protesta de las eleccions del tercer col-legi alegant no sabem quins motius y que ningú 's creurá qu' existeixin.

L' anulació la elecció del tercer col-legi, si es que s' arriba á cap, será una befa pels ministerials, perquè fentho aixís, donarán una proba mes de que únicament ocupan la casa comunal per gracia y ajuda de D. Manel Planas y Casals, Amen.

—*—*—

Aquesta nit á las vuit y mitja la companyia d' aficionats del Centre Católich, posará en escena l' aplaudit drama Catalá en tres actes, original de D. Frederich Soler, denominat, *Clarís* y la divertida pessa en un acte y en vers, de D. Modest Busquets, titulada *La qüestió son quartos*.

Es de creure que hi haurá molta concurrencia ya que cap altre societat celebra funció aquesta nit.

—*—*—

Lo dilluns per la tarde, sortí de la «Fábrica Nova» una treballadora, noya d' uns 21 anys, que segons nos han contat, estava algo disgustada perquè en lo treball la sort li era un xich adversa, y com á la nit no comparagués á casa seva, sa familia va pendre disposicions per averiguar son paradero.

Al fi, veyent que resultaban infructuosas las pesquisas, se 'n doná coneixement al Sr. Jutje de Primera Instancia, á qui, dijous á las vuit y mitja de la nit se li portá la nová de que la tal xicota s' habia trovat ofegada en lo safreig de ca 'n Gili.

La noticia de tal desgracia á produhit gran consternació en aquesta vila.

Fem vots pera que Deu concedesca á la familia de la finada, la conformació necessaria pera resistir cop tan tremendo.

Solució á la última Xarada.—*Callao*.

Imp. andreuense, S. Andrés de Palomar